T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/98
KARAR NO : 2025/306
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: Davacıların 2981 sayılı Kanun'da öngörülen hak sahipliği esasları kapsamındaki taleplerine ilişkin uyuşmazlığın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1- A. G.
2- A. Ş. G.
3- F. Y.
4- G. G.
5- Y. G.
Vekilleri : Av. M. B. Ş.
Davalı : İstanbul Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı
Vekili : Av. C. C.
Dahili Davalı : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
Vekili : Av. H. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, İ. i. K. i. S. M. , de kayıtlı taşınmaza ilişkin, müvekkillerinin murisi F. G. adına tapu tahsis belgesi bulunduğunu, taşınmaz bedeli ve vergileri ödendiği halde idarece taşınmazın tapu tahsis belgesinin iptaline karar verildiğini, bu işlemin iptali için idari yargıda dava açıldığını, İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29/02/2016 tarih ve E.2015/793, K.2016/423 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verildiğini, Danıştay 6. Dairesinin kararıyla onandığı ve aynı Dairenin karar düzeltme isteminin reddine dair kararıyla mahkeme kararının kesinleştiğini belirterek, taşınmazın tapu kaydının iptal edilerek müvekkilleri adına tesciline, bunun mümkün olmaması halinde, benzer nitelikte başka bir taşınmazın müvekkilleri adına tesciline veya taşınmaz için ödenen bedelin güncel değeri tespit edilerek müvekkillerine ödenmesi istemiyle, adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Dahili Davalı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı vekili süresinde verdiği cevap dilekçesinde, uyuşmazlığın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğini ileri sürerek, yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **İstanbul 43. Asliye Hukuk Mahkemesi 06/06/2024 tarih ve E.2022/194 sayılı kararı** ile, davalının görev itirazının reddine karar vermiştir.

4. Dahili davalı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı vekili tarafından süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyasının bir örneği ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

5. Danıştay Başsavcılığınca, 2981 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar verilmiş ve dosya Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"... Adlî-idarî yargı görev ayrımının kıstaslarının neler olduğu mer'i mevzuatımızda düzenlenmemiştir. Ancak, doktrinde kabul edilen bazı kıstaslar mevcuttur. Bu kıstaslardan biri de, maddî olaya uygulanacak kanunun niteliğidir. Eğer uyuşmazlık konusu olaya uygulanması gereken kanun, kamu hizmetlerinin ihdas ve yürütülmesi ile ilgiliyse bu davanın idarî yargıda görülmesi gerekir." (Aydın H. TUNCAY, Orhan ÖZDEŞ, Recep BAŞPINAR, Yüzyıl Boyunca Danıştay, 1968, s. 652)*
>
> *Türk Medenî Kanunu (TMK)'nun 1025. maddesinde bir aynî hak yolsuz olarak tescil edilmiş veya bir tescil yolsuz olarak terkin olunmuş ya da değiştirilmiş ise bu yüzden aynî hakkı zedelenen kimsenin tapu sicilinin düzeltilmesini dava edebileceği, 1027. maddesinde ise ilgililerin yazılı rızaları olmadıkça, tapu memurunun, tapu sicilindeki yanlışlığı ancak mahkeme kararıyla düzeltebileceği kurala bağlandığından, bu kanun hükümlerine göre tapu siciline tescil, tapu sicilinden terkin ya da tapu sicilindeki yanlışlığın düzeltilmesi istemiyle açılacak davaların gerçek hak ile tapu kütüğü arasındaki uyumu sağlama ve varsa bağdaşmazlığı giderme amacına yönelik olması nedeniyle görüm ve çözümünde Türk Medenî Kanunu hükümleri uygulanacağından ve kamu hizmetlerinin ihdas ve yürütülmesi ile ilgili herhangi bir kanunun uygulanması söz konusu olmayacağından, adlî yargı mercilerinin görevli olduğu hususunda tereddüt bulunmamaktadır.*
>
> *...*
>
> *Kamu mülkiyetinin özel kişilere devredilmesi konusunda idareye geniş yetkiler veren 2981 ve 6306 sayılı Kanun hükümlerine göre hak sahibi olduğu idarî usûller uygulanarak tespit edilen kişilere idarece tapu verilmesi idarî işlem tesisi suretiyle mümkündür. İdarece bu yönde idarî işlem tesis edilmemesi nedeniyle davacılar aleyhine ortaya çıkan hukukî sonucun ortadan kaldırılması amacına yönelik davanın, idarî davaların görüm ve çözümüyle görevli olan idarî yargı merciince karara bağlanması gerekmekte olup, idarenin kamu gücü kullanarak gerçekleştirebileceği faaliyetinden kaynaklanan davanın adlî yargı merciince çözümlenmesinin Anayasa ile benimsenen yargı ayrılığı ilkesine aykırı olacağı açıktır.*
>
> *Nitekim, Danıştay Ondördüncü Dairesinin E.2015/108, K.2017/5884 sayılı; E:2014/9910, K:2016/3681 sayılı; Danıştay Altıncı Dairesinin E.2019/8898, K.2020/3953 sayılı ve Uyuşmazlık Mahkemesinin E:2015/45, K:2015/30 sayılı ve E:2023/108, K:2023/250 sayılı kararları da bu görüşü destekler niteliktedir. ..."*

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

7. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacıların murisinin yukarıda bilgileri yazılı taşınmaz üzerinde yapılan gecekondu için 2981 sayılı Kanun'dan yararlanmak için yaptığı başvuru sonucu 20.04.1989 tarihli ve 768 sayılı tapu tahsis belgesinin düzenlendiği, yapı ile ilgili harçlarla birlikte arsa bedelinin ödendiği, bu arada ıslah imar planı çalışmaları sonucu Hazine adına tescil edilen taşınmazın 2013 yılında TOKİ Başkanlığına devredildiği ve tescil edildiği, söz konusu taşınmazın tapu tahsis belgesinin iptaline yönelik herhangi bir karar alınmadığı, davacılar tarafından, 2981*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin

sayılı Kanun uyarınca hak sahibi oldukları iddiasıyla söz konusu taşınmazın adlarına tescili, bunun mümkün olmaması hâlinde eşdeğer bir başka alandaki boş parsellerden tapu tahsisi yapılması, bunun da mümkün olmaması hâlinde satış bedeli olarak ödenen tutarın 2981 sayılı Kanun uyarınca yapılan başvuru sırasındaki ödemeler, yapı bedeli, tapu tahsis belgesi nedeniyle ödenen vergi, resim, harç ve ecrimisil dâhil tüm ödemelere karşılık, dava tarihindeki piyasa rayiç değerinin hesaplanmak üzere şimdilik 10.000 TL bedelin yasal faizi ile birlikte tahsili istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Bilindiği gibi, konuyla ilgili Mülga 2981 sayılı Kanun, imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak inşa edilmiş ve inşaatı devam etmekte olan tüm yapılar hakkında uygulanacak işlemleri düzenlemek ve bu işlemlere dair başvuru, tespit, değerlendirme, uygulama esaslarını belirlemek amacını taşımakta olup, valilik veya belediyelerce yetki ve sorumluluk alanlarında ıslah imar düzenlemeleri yapılmak suretiyle, yeniden gecekondu yapılmasının önlenmesi için temin edilecek arsaların ve korunması mümkün görülen gecekonduların Kanun'da öngörülen usul ve esaslara uygun olarak hak sahibi olduğu belirlenen kişilere verilmesine olanak sağlamıştır.

Söz konusu Kanun'un 10. maddesinin (a) bendinde; "Bu Kanun hükümlerine göre hazine, belediye, il özel idaresine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ettiği arsa veya araziler üzerinde, gecekondu sahiplerince yapılmış yapılar, 12 nci madde hükümlerine göre tespit ettirildikten sonra, kayıt maliki kamu kuruluşunca bu yer hak sahibine tahsis edilir ve bu tahsisin yapıldığı tapu sicilinin beyanlar hanesinde gösterilerek ilgilisine "Tapu Tahsis Belgesi" verilir. / Tapu tahsis belgesi, ıslah imar planı veya kadastro planları yapıldıktan sonra hak sahiplerine verilecek tapuya esas teşkil eder. / Ancak islah imar planı veya kadastro planları ile belirlenen alanlarda tapu tahsis belgesi yerine hak sahiplerine doğrudan tapuları verilebilir." şeklinde, 13. maddesinde; " Tapu tahsis belgesi verilen gecekondular hakkında aşağıdaki uygulamalar yapılır. / b) Hazine, belediye, il özel idarelerine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde olan veya bu Kanun uyarınca mülkiyetlerine geçen arsa veya araziler üzerinde, ıslah imar planları ile meydana getirilen imar parselleri içinde hak sahiplerine, yapılarının işgal ettiği arazide dikkate alınarak ıslah imar planında getirilen ölçülere uygun şekilde arsa veya hisse tahsis edilir. Gecekondusu muhafaza edilemeyen hak sahiplerine aynı bölgede veya diğer gecekondu ıslah veya önleme bölgesinde başka bir arsa veya hisse verilir. ... /14 üncü maddenin a, b, c, d, e, g, h ve i bentleri kapsamında kalmaları nedeniyle, bulundukları yerde korunamayan gecekondu sahiplerinden hak sahibi sıfatı taşıyanlarına, bir gecekondu önleme veya ıslah bölgesinde veya yakın bölgelerde yapılmış ıslah imar planları içinde meydana gelen boş imar parselleri müstakil, hisseli veya katmülkiyeti esasına göre verilir. Bu gibi hallerde gecekondu sahibine ayrıca enkaz bedeli bu Kanunla kurulan fondan belediye veya valilikçe ödenir. /...." şeklinde düzenleme bulunmaktadır.

2981 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre, idarenin, hak sahibi olduğu saptanan kişilere tapu vermek, şartları taşımayanların tapularını resen iptal etmek konusundaki yetkisi idari nitelik taşıyan uygulama işlemlerinin doğrudan bir sonucu olarak kullanılmakta ve bu yolla kurulan mülkiyet de 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri dışında idari bir işlemin icrası niteliğini taşımaktadır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 02.12.2024 tarihli ve 2024/355 Esas, 2024/553 Karar sayılı kararında da benzer hususlar vurgulanmıştır.

Yukarıda belirtilen Kanun hükümleri ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararları dikkate alınarak davaya konu olan olay incelendiğinde, davacıların taşınmaz üzerindeki iddiaları, gayrimenkul mülkiyetinin kazanılma yollarına ilişkin 4721 sayılı Kanun hükümlerine değil, 2981 sayılı Kanun'da öngörülen hak sahipliği esasına dayandığı ve hak sahipliğinin tespiti ile geri alınmasının idari usul ve esaslar çerçevesinde belirlendiği de dikkate alındığında, 2981 sayılı Kanun'a dayanılarak açılan davanın çözümünde de idari yargı yerinin görevli olduğu düşünülmektedir.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile İstanbul 43. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06.06.2024 tarihli ve 2022/194 Esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin

IV. İLGİLİ HUKUK

8. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentleri şöyledir:

> *"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*
> *a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,*
> *b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ..."*

9. 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Kanun'un 23. ve 24. maddeleri gereğince 31/5/2012 tarihinden on bir yıl sonra geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılan; ancak, dava konusu olay tarihinde yürürlükte olan 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un *"Müracaat İşleri"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

> *"İmar mevzuatına aykırı yapılar ve gecekondular için yapının bulunduğu yerin valilik veya belediyelerine aşağıdaki esaslara göre müracaat edilir.*
> *Bu Kanun kapsamına giren bütün yapılardan tek maliki olanların sahibi, apartmanların müteahhitleri veya yöneticileri veya kat maliklerinin herhangi biri veya bunların vekilleri form dilekçe ile Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyelere; Belediye ve mücavir alan sınırları dışında ise valiliğe bizzat müracaat ederler. Müracaat iadeli taahhütlü olarak posta ile de yapılabilir. Posta ile yapılan müracaatlarda dilekçenin postaya verildiği tarih müracaat tarihi sayılır.*
> *Müracaat; Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tespit edilip, valilik ve belediyelerce; dış temsilcilikler için de Dışişleri Bakanlığınca çoğaltılacak form dilekçe ile yapılır. Form dilekçeye Madde 8'de belirlenen tespit ve değerlendirme belgeleri eklenir.*
> *Müracaat; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yapılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yurt dışında çalışan işçiler ile daimi görevde bulunanlar ve görevi yurt dışında üç aydan fazla devam edenler için müracaat süresi 12 aydır. Üzerinde yapı yapılmak suretiyle arsa ve arazisi,tecavüz veya işgal edilen malikler de ilgili idarelere yardımcı olmak üzere arazi ve arsalarının ada ve parselini, tecavüz ve işgallerin zaman ve miktarı hakkındaki mevcut bilgileri havi bir form dilekçe ile müracaat masrafını ödemeden müracaat edebilirler.*
> *16/3/1983 tarihli ve 2805 sayılı Kanun gereğince yapılmış olan müracaat işlemleri ayrıca bir ücret alınmadan geçerli olup, hak sahipleri bu Kanuna göre istenilecek belgeleri dosyalarına ilave ederler.*
> *Ancak yeni yapılacak müracaatlar için belediye veya il özel idareler hesabına milli bir bankaya 2.000 TL. müracaat masrafı olarak yatırılır. Banka şubesi bulunmayan belediyelerde bu bedel belediyeye yatırılır.*
> *(Değişik: 18/5/1987-3366/1 md.) Süresi içinde belediye veya valiliğe müracaat etmeyen kişilere ait yapıların belediye veya valiliklerce, elektrik, su, kaçak inşaat zaptı veya benzeri kayıtlar veya haritadan incelenerek, ayrıca mahallinde araştırılarak tespit ve değerlendirme işlemleri tamamlanır. Ancak bu gibi hallerde 18 inci maddeye göre alınacak harçlar ve ekli cetvele göre tahakkuk ettirilecek harç beş kat ve peşin alınır.*
> *(Değişik: 18/5/1987-3366/1 md.) Süresi içinde belediye veya valiliğe müracaat eden fakat 2981 sayılı Kanuna göre kurulan yeminli özel teknik bürolara başvurmayan kişilere ait yapıların belediye veya valilikçe tespit ve değerlendirme işlemleri tamamlanır. Ancak bu gibi hallerde 18 inci maddeye göre alınacak harçlar ve ekli cetvele göre tahakkuk ettirilecek harç iki kat peşin alınır.*
> *(Ek: 18/5/1987-3366/1 md.) 2981 sayılı Kanuna göre kurulan yeminli özel teknik bürolar, kendilerine intikal eden müracatlara ilişkin tespit ve değerlendirme işlemlerine ait dosyaları en*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin

geç 7 Eylül 1987 tarihine kadar tamamlayarak sonuçlandırması için belediye, hazine, özel idare veya vakıflar idaresine teslim etmekle ve bu idareler de, kendilerine intikaleden dosyaları, intikal tarihinden itibaren en geç 3 ay içinde sonuçlandırmakla görevli ve sorumludurlar.

Yukarıda belirtilen müracaatların usulüne uygun yapılmasını temin için valilik veya belediyelerce yeterli bürolar kurulur ve gerekli her türlü tertip ve tedbirler alınır."

10. 2981 sayılı Kanun'un *"Tespit ve değerlendirme işlemleri"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

"İmar mevzuatına aykırı yapılarla gecekondular için tespit işlemlerinde; Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanacak ve valilik veya belediyelerce bastırılacak standart form kullanılır.

(Değişik: 22/5/1986-3290/2 md.) Bu tespit kapsamına, temel inşaatı tamamlanmış veya sömel betonları dökülmüş olmak kaydı ile hazine, belediye, il özel idarelerine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare etmekte olduğu arsa veya arazilerdeki inşaatına Kanunun 14 üncü maddesinin (f) fıkrasındaki tarihlerden önce başlanmış mesken, kısmen işyeri ve konut olarak kullanılan veya evvelce konut olarak kullanılıp sonra işyerine çevrilen gecekondular ile imar mevzuatına, ruhsat ve eklerine aykırı tüm yapılar dahildir.

Tespit formları düzenlenerek başvuru formlarına tespit belgesi olarak eklenir.

(Değişik: 18/5/1987-3366/2 md.) Değerlendirme belgesi, 4 üncü maddede bahsi geçen tasnif durumunu, yapının bu Kanunun 18 inci maddesine göre hesaplanacak bina inşaat ve iskan harcını ve bu Kanuna göre hesaplanacak munzam harcını, fenni sorumluluğu üstlenilmiş röleve planını, Kanuna göre belirlenen otopark bedelini, kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan alanlarda yapılmış yapılar için bu Kanunda belirtilen esaslara göre tespit edilecek arsa bedelini ihtiva edecek şekilde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanmış formun doldurulmasıyla elde edilir.

Tespit ve değerlendirme belgeleri müracaat sahibince yeminli özel teknik bürolara doldurtturulur. Bu büroların kuruluş, görev, yetki, sorumluluk ve ücret tarifeleri Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren (1) ay içinde hazırlanacak yönetmelikle tespit edilir.

16/3/1983 tarihli 2805 sayılı Kanun gereğince başvurmuş bulunan müracaat sahipleri, tespit ve değerlendirme belgelerini yeminli özel teknik bürolara hazırlatarak daha önceki müracaat formlarına eklerler."

11. 2981 sayılı Kanun'un *"Tapu verme"* başlıklı 10. maddesinin (a) fıkrası şöyledir:

"Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanun hükümlerine göre hazine, belediye, il özel idaresine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ettiği arsa veya araziler üzerinde, gecekondu sahiplerince yapılmış yapılar, 12 nci madde hükümlerine göre tespit ettirildikten sonra, kayıt maliki kamu kuruluşunca bu yer hak sahibine tahsis edilir ve bu tahsisin yapıldığı tapu sicilinin beyanlar hanesinde gösterilerek ilgilisine 'Tapu Tahsis Belgesi' verilir.

Tapu tahsis belgesi, ıslah imar planı veya kadastro planları yapıldıktan sonra hak sahiplerine verilecek tapuya esas teşkil eder.

(Ek: 18/5/1987-3366/4 md.) Ancak islah imar planı veya kadastro planları ile belirlenen alanlarda tapu tahsis belgesi yerine hak sahiplerine doğrudan tapuları verilebilir."

12. 2981 sayılı Kanun'un *"Tapu tahsis belgesi verilen gecekondular"* başlıklı 13. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi şöyledir:

"Tapu tahsis belgesi verilen gecekondular hakkında aşağıdaki uygulamalar yapılır.

...

b) (Değişik : 22/5/1986 - 3290/6 md.) Hazine, belediye, il özel idarelerine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde olan veya bu Kanun uyarınca mülkiyetlerine geçen arsa veya araziler üzerinde, ıslah imar planları ile meydana getirilen imar parselleri içinde hak sahiplerine, yapılarının işgal ettiği arazi de dikkate alınarak ıslah imar planında getirilen ölçülere uygun şekilde arsa veya hisse tahsis edilir. Gecekondusu muhafaza edilemeyen hak sahiplerine aynı bölgede veya

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin

diğer gecekondu ıslah veya önleme bölgesinde başka bir arsa veya hisse verilir. Tahsis edilen arsa veya hissenin bedeli 4/11/1983 tarih ve 2942 sayılı Kanun veya 6/6/1984 tarih ve 3016 sayılı Kanuna göre tespit edilir.

(Ek fıkralar : 18/5/1987 - 3366/5 md.):

14 üncü maddenin a, b, c, d, e, g, h ve i bentleri kapsamında kalmaları nedeniyle, bulundukları yerde korunamayan gecekondu sahiplerinden hak sahibi sıfatı taşıyanlarına, bir gecekondu önleme veya ıslah bölgesinde veya yakın bölgegelerde yapılmış ıslah imar planları içinde meydana gelen boş imar parselleri müstakil, hisseli veya katmülkiyeti esasına göre verilir. Bu gibi hallerde gecekondu sahibine ayrıca enkaz bedeli bu Kanunla kurulan fondan belediye veya valilikçe ödenir.

Islah imar planları sonucu, bu Kanun kapsamında kalan gecekondu hak sahiplerine yapılan tahsis işlemlerinden sonra arta kalan belediye veya valiliğe ait boş imar parselleri arsa bedeli 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa göre tespit edilerek, 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca belirlenen hak sahiplerine valilik veya belediyelerce tahsis edilir."

13. Kanun'un 14. maddesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanamayacak olan yapılar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler D. A. , Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, dahili davalı TOKİ Başkanlığı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, 2981 sayılı Kanun'a istinaden verilen tapu tahsis belgesi uyarınca, İ. i. K. i. S. M. , de kayıtlı taşınmazın davacılar adına tesciline, bunun mümkün olmaması halinde benzer nitelikte başka bir taşınmazın davacılar adına tesciline veya taşınmaz için ödenen bedelin güncel değerinin tespit edilerek ödenmesi istemiyle açılmıştır.

17. 2981 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre, idarenin, hak sahibi olduğu saptanan kişilere tapu vermek, şartları taşımayanların tapularını resen iptal etmek konusundaki yetkisi idari nitelik taşıyan uygulama işlemlerinin doğrudan bir sonucu olarak kullanılmakta ve bu yolla kurulan mülkiyet de Medeni Kanun hükümleri dışında idari bir işlemin icrası niteliğini taşımaktadır.

18. Dosyanın incelenmesinden; İ. i. K. i. S. M. , (eski

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin

12445 ve 2249 parsel) sayılı taşınmaza ilişkin, davacıların murisi F. G. adına tapu tahsis belgesi bulunduğu, İdarece taşınmazın tapu tahsis belgesinin iptaline karar verildiği, bu işlemin iptali için idari yargıda dava açıldığı, İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 29/02/2016 tarih ve E.2015/793, K.2016/423 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verildiği, temyiz edilmesi üzerine bu kararın Danıştay 6. Dairesinin kararıyla onandığı, aynı Dairenin karar düzeltme isteminin reddine dair kararıyla da kararın kesinleştiği belirtilerek, taşınmazın tapu kaydının iptal edilerek davacılar adına tesciline, bunun mümkün olmaması halinde, benzer nitelikte başka bir taşınmazın davacılar adına tesciline veya taşınmaz için ödenen bedelin güncel değeri tespit edilerek ödenmesi istemiyle dava açıldığı, davalı idarenin savunmasında, taşınmaz üzerinde davacıların murisine ait yapı bulunmadığı, 06/02/2013 tarihli tutanakta taşınmazın boş ve işgalsiz olduğunun tespit edildiği ve tapu tahsis belgesinin geçersiz olduğunun belirtildiği anlaşılmaktadır.

19. Davada, davacıların dava açmaktaki asıl amacının, taşınmazın Türk Medeni Kanun hükümleri uyarınca adlarına tescilini sağlamak değil, 2981 sayılı Kanun'da öngörülen hak sahipliğinin tespitini içerdiği, bu istemin ise 2981 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerektiği anlaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile dahili davalı TOKİ Başkanlığı vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin İstanbul 43. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/06/2024 tarih ve E.2022/194 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile dahili davalı TOKİ Başkanlığı vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin İstanbul 43. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/06/2024 tarih ve E.2022/194 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Muharrem ÜRGÜP
	Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden I4irJ8X - vUV9zpZ - xOwybkV - IP1UnQ= ile erişebilirsin